

ÅRSRAPPORT 2024

DET NATIONALE PARTNERSKAB
MOD HJEMLØSHED

Indholdsfortegnelse

Forord	5
Det Nationale Partnerskab mod Hjemløshed- Anbefalinger til det politiske niveau	6
Præsentation af afrapportering.....	11
Borgerens stemme	12
<i>Tema: Økonomisk støtte i overgangen til egen bolig</i>	12
<i>Tema: Perspektiver på det midlertidige ophold på en boform efter § 110</i>	15
Kortlægning af hjemløshed i Danmark 2024	18
Tal og data	22
Opfølgning på data om billige boliger og brugen af boformer efter § 110	24
Brug af velfærdssystemet blandt borgere i hjemløshed	26
Hvad skal der ske?	30

Forord

Det er nu halvandet år siden, at hjemløshedsreformen trådte i kraft. Over hele aktørfeltet arbejdes der for at realisere målsætningen om at nedbringe antallet af personer i hjemløshed og at gøre op med langvarig hjemløshed med udgangspunkt i Housing First-tilgangen.

Fundamentet for, at de høje ambitioner kan blive indfriet, er det gode arbejde, som hver dag leveres af herberger, kommuner, civilsamfundsaktører med flere.

Det er vigtigt for mig at understrege, at hjemløshedsreformen ikke løser samtlige udfordringer på området, men vi har med reformen taget nogle vigtige og helt afgørende skridt mod at komme langvarig hjemløshed til livs.

Når man laver en stor strukturel ændring, vil der være behov for løbende opfølgning på baggrund af de erfaringer, vi gør os. Der kan både være behov for små justeringer, og så kan der dukke nye problemstillinger op, som vi skal være opmærksomme på.

Det var netop derfor, vi nedsatte Det Nationale Partnerskab mod Hjemløshed, hvor vores centrale aktører følger omlægningen og rapporterer tilbage til os politikere. Det er et forum, som er helt afgørende for, at vi politikere løbende får feedback – både i forhold til hvad der fungerer godt, men også i forhold til de udfordringer, som vi skal finde løsninger på.

Partnerskabet fremhæver bl.a. i årets afrapportering vigtigheden af fortsat at fokusere på at sikre betalbare boliger. Partnerskabet peger derudover på, at målgruppen for refusionsordningen for bostøtte efter § 85 a i serviceloven bør udvides, så den omfatter borgere i alle typer af hjemløshed. Endelig er der i Partnerskabet en opmærksomhed på at sikre borgere i hjemløshed en god overgang til egen bolig.

Jeg har set meget frem til at dykke ned i dette års afrapportering med Partnerskabets konkrete anbefalinger til os politikere.

God læselyst!

Sophie Hæstorp Andersen
Social- og boligminister

Det Nationale Partnerskab mod Hjemløshed

– anbefalinger til det politiske niveau

Det Nationale Partnerskab mod Hjemløshed har til opgave i årene 2022-2025 at følge omlægningen af indsatsen mod hjemløshed, implementeringen af Housing First-tilgangen samt målsætningerne om at reducere antallet af borgere i hjemløshed og afskaffe langvarig hjemløshed.

Partnerskabet består af en række centrale aktører på hjemløshedsområdet, bl.a. civilsamfundsaktører, boformer, kommuner, faglige organisationer og borgere.

Partnerskabet er etableret som følge af aftalen om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2022-2025. Med etableringen af Partnerskabet er det aftalt, at der årligt afrapporteres til det politiske niveau, så der kan ske en politisk opfølgning på omlægningen af indsatsen mod hjemløshed.

I dette års afrapportering præsenterer Partnerskabet anbefalinger til det politiske niveau til det videre arbejde med omlægningen. Partnerskabet har følgende anbefalinger:

TVÆRGÅENDE ANBEFALINGER

At der fortsat vil være fokus på at tilvejebringe betalbare boliger

Betalbare boliger er en forudsætning for at arbejde ud fra Housing First-tilgangen og dermed også for at lykkes med ambitionerne bag hjemløshedsreformen. Samtidig ses der et fald i antallet af tilgængelige billige boliger. Derfor anbefaler Partnerskabet et politisk fokus på at tilvejebringe betalbare boliger og på redskaber til at nedbringe huslejen, så udviklingen på boligmarkedet ikke står i vejen for omlægningen af indsatsen mod hjemløshed.

At Det Nationale Partnerskab mod Hjemløshed fortsætter efter 2025

Partnerskabet ønsker at fortsætte Partnerskabet efter 2025 med henblik på fortsat at kunne følge omlægningen af indsatsen mod hjemløshed, der trådte i kraft 1. oktober 2023. De relevante data, der skal belyse effekterne af lovændringerne, er tilgængelige med et års forskydning, hvorfor Partnerskabet i 2025 kun har adgang til data fra første år efter omlægningen, dvs. en baseline. Forlængelse af Partnerskabet vil gøre det muligt reelt at følge effekterne af omlægningen af indsatsen mod hjemløshed.

ANBEFALINGER MED FOKUS PÅ AT UNDERSTØTTE BORGEREN I OVERGANG TIL EGEN BOLIG

At øge fokus på borgerens selvbestemmelse i den generelle indsats til borgeren

For at lykkes med at skabe permanente hjem til personer i hjemløshed skal der tænkes i indsatser både før, under og efter hjemløshed. Det er centralt, at borgeren tidligt får den rette (og ønskede) hjælp, der forbereder borgeren på overgangen til egen bolig. Ligeledes er det vigtigt, at indsatsen løbende tilpasses borgerens behov, så borgeren får den rette (og ønskede) hjælp til at fastholde egen bolig.

Dette medfører et behov for øget fokus på samarbejdet med borgeren på tværs af handlekommunen, regionen, andre relevante myndigheder og civilsamfundsaktører, så alle arbejder på fælles grundlag ud fra borgerens ønsker om forandring og har løbende klarhed over rollefordeling, ansvar og opgaver i indsatsen til borgeren. Det stiller bl.a. krav til, at arbejdet tilrettelægges, så der er tid og ressourcer til at møde den enkelte borger med fokus på dennes behov.

Det anbefales, at man forsat skaber incitament for en praksis, hvor man arbejder ud fra Housing First-tilgangen, og at de specialiserede støttemetoder efterleves, så borgeren får rette og ønskede hjælp.

At der udarbejdes en "pakke" og en opdateret vejledning til økonomisk støtte i overgang til egen bolig

Det anbefales, at der udvikles en "pakke", der vejleder kommunerne til en samlet vurdering af borgerens økonomiske situation og behov for en passende økonomisk støtte til at starte en ny tilværelse i egen bolig. Pakken bør omhandle indskudslån, etableringsydelse (af en passende størrelse), flyttehjælp og plan for håndtering af evt. gæld, som vil blive opkrævet, når personen får egen adresse mv.

Der er store variationer i de bevillinger, fx indskudslån og etableringsydelse, som borgere i hjemløshed modtager, samt størrelsen heraf på tværs af kommuner. Det er af stor betydning, at der sikres tilstrækkelig økonomisk støtte til at gøre boligen til et hjem, hvis det skal lykkes at flytte personer fra hjemløshed til et liv i egen bolig. Vejledningen til lovgivningen om økonomisk støtte i overgangen til egen bolig skal derfor præciseres. Præciseringen af vejledningen skal ske for at understøtte, at borgerne behandles ens, uanset hvilken kommune de bor i, ligesom det øger retssikkerheden.

At ændre refusionsordningen for § 85 a i serviceloven

De nuværende refusionsregler giver kommunerne mulighed for at få refusion på udgifter til bostøtte efter Housing First-tilgangen i op til 2 år efter borgerens udskrivning fra en boform efter § 110 til egen bolig. Kommunerne får ikke refusion, hvis de benytter samme støtte til borgere i andre hjemløshedssituationer, fx gadesovere. Det er vigtigt, at kommunerne benytter Housing First-tilgangen til alle personer i hjemløshed, også borgere der ikke opholder sig på en boform efter § 110. Derfor bør refusionsordningen omfatte alle borgere i hjemløshed. Partnerskabet bemærker, at det også vil flugte med aftaleteksten for Fonden for blandede byer, hvor det fremgår, at det betaler sig at investere i de rigtige løsninger for den enkelte borger i hjemløshed. Dertil bør der være en differentieret refusion på de specialiserede støttemetoder inden for Housing First-tilgangen i § 85 a i serviceloven, hvor kommunen får en gradvis højere refusion, alt efter om borgeren modtager en støtte baseret på CTI-, ICM- eller ACT-metoderne. Dette for at understøtte den faglige vurdering, når en borger i hjemløshed tildeles Housing First-baseret bostøtte. Ved at udligne en del af udgiftsforskellen mellem de specialiserede støttemetoder under Housing First-tilgangen vil kommunerne få et øget økonomisk incitament til også at benytte de tidsubegrænsede støttemetoder. Derfor anbefaler Partnerskabet, at refusionsperioden for servicelovens § 85 a på to år fjernes.

Partnerskabets drøftelser om anbefalingerne til at understøtte borgeren i overgang til egen bolig

Partnerskabet drøftede desuden, at der kan være behov for en ensartethed vedr. den økonomiske støtte til borgerne, men at dette samtidig ikke skal forhindre, at der foretages en individuel vurdering ud fra borgerens behov. Hertil blev der udtrykt ønske om, at der følges op på implementeringen og efterlevelse af de specialiserede støttemetoder i Housing First-tilgangen. Det kunne fx være gennem stikprøver på borgerforløb eller en undersøgelse i regi af Ankestyrelsen.

ANBEFALINGER MED FOKUS PÅ AT UNDERSTØTTE DET GODE OPHOLD PÅ EN BOFORM EFTER § 110

At tydeliggøre målgruppen for ophold på boformer efter § 110

Partnerskabet anbefaler, at tydeliggøre målgruppen for ophold på boformer efter § 110. En målgruppepræcisering skal medvirke til, at det klart defineres, hvornår en boformsleder skal optage en borger, og hvornår boformslederen kan afvise at optage en borger.

En klar definition af målgruppen for ophold på boformer efter § 110 skal bl.a. tydeliggøre, at boformer efter § 110 er lavtærskelstilbud til borgere med særlige sociale problemer. Definitionen medfører, at borgere ikke kan blive afvist fra en boform efter § 110 med en begrundelse om, at borgeren har behov for mere omfattende støtte, fx i form af ophold på et botilbud efter servicelovens §§ 107 eller 108. Tydeliggørelsen af målgruppen for ophold på boformer efter § 110 ændrer ikke på, at kommunerne fortsat er forpligtet til at sikre, at der er den tilstrækkelige kapacitet til at kunne visitere kommunens borgere til botilbud efter §§ 107 og 108. I tilfælde, hvor en borger, der er visiteret til tilbud efter §§ 107 eller 108, får ophold på tilbud efter § 110, skal den kommune, der visiterer borgeren til §§ 107- eller 108-tilbuddet sikre, at borgeren får den nødvendige støtte under opholdet på boformen efter § 110.¹

At der fokuseres på fremskudt indsats som bindeled mellem boformer efter § 110 og etablerede sundhedsindsatser

Partnerskabet anbefaler, at der skabes brobygning til rette misbrugs-, somatisk- og psykiatrisk behandling under ophold på boformer efter § 110. Der skal bl.a. ses på rammerne for et tættere samarbejde mellem boformer, kommuner og regioner, så fx læger og sygeplejersker kan yde en opsøgende sundhedsfaglig indsats/fremskudt behandling, der kan være bindeled til etableret sundhedshjælp gennem udgående hjælp til socialt udsatte borgere på boformer. Ligeledes skal der ses på rammerne for, at der på boformerne etableres en tæt kontakt med gadesygeplejerske, psykiatrien, den opsøgende kommunale indsats og rusmiddelbehandling. En fremskudt indsats skal dermed sikre, at borgerne modtager nødvendig sundhedsfaglig behandling og hurtigst muligt sendes videre til rette offentlige myndighed.

At der foretages en hurtigere afklaring af borgernes kommunale tilhørsforhold

Der er en oplevelse af, at det alt for ofte er vanskeligt at få to kommuner til at tale sammen om, hvem der har ansvaret for at anvise en borger til bolig og visitere til rette støtte. Dette er med til at vanskeliggøre boformsarbejdet. Partnerskabet anbefaler, at der politisk ses på løsninger, der sikrer en hurtig afklaring af det kommunale tilhørsforhold. En hurtig afklaring af det kommunale tilhørsforhold vil herudover medvirke til, at egenbetaling for ophold på boformer indkræves tidligere, så den enkelte borger i lavere grad risikerer at opbygge en gæld ved udflytning.

Partnerskabets drøftelser om anbefalingerne til at understøtte det gode ophold

Partnerskabet drøftede, at der blandt nogle aktører i Partnerskabet er en oplevelse af mangel på botilbud efter servicelovens §§ 107 eller 108, og at ophold på boformer efter § 110 ikke bør træde i stedet for dette. Samtidig er det dog vigtigt, at borgerne ikke afvises fra boformerne efter § 110, alene ud fra en betragtning af, at de er i målgruppen for botilbud efter servicelovens §§ 107 eller 108, da boformer efter § 110 er lavtærskeltilbud. Partnerskabet vurderede således, at der er behov for at se på kapaciteten på tværs af tilbudstyperne. Hertil gjorde Partnerskabet opmærksom på, at det kan kræve forskellige kompetencer og ressourcer for boformerne efter § 110 at tage imod borgere med særligt komplekse problemstillinger.

Endeligt havde Partnerskabet en drøftelse af muligheden for at tilbyde sundhedsydelser på boformer efter § 110. Flere ønskede fokus på fremskudt sundhedspersonale. Samtidig blev der dog gjort opmærksom på, at brobygning bl.a. til sundheds-tilbud er en del af fx ACT-metoden.

¹ Der henvises til kapitel 11, afsnit 190 i vejledning nr. 9766 af 3. oktober 2023 om botilbud m.v. til voksne for nærmere om ydelser under ophold på boformer efter § 110.

Næste års afrapportering fra Det Nationale Partnerskab mod Hjemløshed

For at understøtte dybdegående drøftelser i Partnerskabet er der udpeget fire arbejdsarenaer (arbejdsgrupper). De fire temaer for arbejdsarenaerne er udpeget af Partnerskabet og følger Partnerskabets vidensbehov. Drøftelserne i arbejdsarenaerne skal føde ind i plenumdrøftelserne på partnerskabsmøderne og danne grundlag for Partnerskabets fælles anbefalinger til det politiske niveau.

De nævnte anbefalinger udspringer af en proces, hvor de to arbejdsarenaer inden for temaerne "Overgang til egen bolig" og "Det gode ophold på en boform efter § 110" har formuleret anbefalinger, der efterfølgende er blevet forelagt og kvalificeret af Partnerskabet.

I 2025 gentages processen med udvælgelse af anbefalinger til det politiske niveau med afsæt i de to arbejdsarenaer inden for temaerne "Social støtte" og "Etablering i eget hjem".

Disse to arbejdsarenaer vil bl.a. drøfte nogle af de pointer, som Partnerskabet i øvrigt har løftet på partnerskabsmøderne i 2024. Der var bl.a. en drøftelse af behovet for, at der fx stilles lovgivningsmæssige krav til kvaliteten af de specialiserede støttemetoder herunder i forhold til caseload ved brug af de enkelte metoder, så metoderne ikke udvandes. Herudover var der en drøftelse af muligheden for, at kommunerne også bør kunne opnå statsrefusion for udgifter til de specialiserede støttemetoder til de borgere i hjemløshed, der ikke har haft forudgående ophold på en boform efter § 110.

Præsentation af afrapportering

I afrapporteringen præsenteres Partnerskabets drøftelser på baggrund af de to partnerskabsmøder, der blev afholdt i 2024. Møderne udgjorde Partnerskabets femte og sjette møde.

På det femte partnerskabsmøde i foråret 2024 var der særligt fokus på at forberede det arbejde med videns- og deltagelsessporet, der skal foregå i regi af Partnerskabet i 2025. På mødet blev der valgt temaer for de kommende undersøgelser. Hertil var der en række oplæg og drøftelser om deltagerperspektiver på økonomi i overgangen til egen bolig og fra et udvalg af de undersøgelser, som Partnerskabet havde bestilt i regi af vidensspor 2023.

På det sjette møde i efteråret 2024 var der særligt fokus på Partnerskabets anbefalinger til det politiske niveau på baggrund af arbejdet i Partnerskabets underliggende arbejdsgrupper (arbejdsarenaer) – anbefalingerne fremgår på side 6-8. Hertil drøftede Partnerskabet også nyeste data på hjemløshedsområdet og deltagerperspektiver fra borgere med levede erfaringer i hjemløshed.

Afrapporteringen har følgende overordnede temaer:

Partnerskabets anbefalinger til det politiske niveau

Dette års afrapportering præsenterer Partnerskabets anbefalinger til det politiske niveau til det videre arbejde med omlægningen.

Det drejer sig om to overordnede anbefalinger fra Partnerskabet om et fortsat fokus på at tilvejebringe betalbare boliger og fortsættelse af Partnerskabet efter 2025. Dertil har Partnerskabet udpeget tre anbefalinger inden for henholdsvis temaerne "Overgang til egen bolig" og "Det gode ophold på en boform efter § 110".

Borgernes stemme – deltagelsesspor ved Rådet For Socialt Udsatte

I Partnerskabet indgår et deltagelsesspor, som skal give personer i hjemløshed eller personer, som tidligere har oplevet hjemløshed, mulighed for aktivt at bidrage med viden og erfaring i arbejdet med omlægningen. Deltagelsessporene i 2024 tog udgangspunkt i tematikkerne "Økonomisk støtte i overgangen til egen bolig" og "Perspektiver på det midlertidige ophold på en boform efter § 110". Afrapporteringen gennemgår resultaterne fra deltagelsessporene, som blev præsenteret på henholdsvis femte og sjette møde.

Opfølgning på data på hjemløshedsområdet

Afrapporteringen indeholder flere afsnit om Partnerskabets opfølgning på data. Der er et afsnit vedrørende opfølgning på udviklingen i billige boliger og brugen af boformer efter § 110. Drøftelsen i Partnerskabet har taget afsæt i et dataoverblik, som Partnerskabet har fået tilsendt forud for sjette partnerskabsmøde. Endvidere indgår der et afsnit om VIVE's kortlægning af hjemløshed i Danmark. Afrapporteringen præsenterer centrale data herfra og Partnerskabets drøftelser herom.

Afrapporteringen indeholder et afsnit om en af de fire undersøgelser, som Partnerskabet har bestilt i regi af vidensspor 2023. VIVE præsenterede centrale pointer fra rapporten om brug af velfærdssystemets indsatser blandt borgere i hjemløshed på femte møde.

På mødet præsenterede Center for Boligsocial Udvikling et oplæg om rapporten "Fra bolig til hjem – Kommuners arbejde med at tilvejebringe boliger til borgere i hjemløshed", som dog ikke indgår i denne afrapportering.

Borgerens stemme

Rådet for Socialt Udsatte har ansvaret for at tilvejebringe viden og erfaringer fra personer, der er i hjemløshed eller tidligere har levet i hjemløshed. Processen kaldes for deltagelsessporet.

Partnerskabet udvælger, hvilke temaer deltagelsessporet skal belyse, og temaerne for 2024 er: "Økonomisk støtte i overgangen til egen bolig" samt "Perspektiver på det midlertidige ophold på en boform efter § 110". På de næste sider præsenteres hovedpointer fra deltagerperspektivet på disse to temaer.

TEMA:

Økonomisk støtte i overgangen til egen bolig

Temaet blev drøftet på to heldagsworkshops med 10 deltagere, som alle har boet på boformer efter § 110, og som kommer fra henholdsvis Holbæk, Søborg, Rebild, Svendborg, Næstved, København og Aalborg. Den ene workshop handlede om at søge og modtage økonomisk støtte i overgangen fra ophold på en boform efter § 110 til egen bolig, mens den anden workshop handlede om behov for støtte til at administrere egen økonomi i egen bolig.

At søge og modtage økonomisk støtte

For de fleste deltagere har det at søge økonomisk støtte i overgangen til egen bolig været en forvirrende, tidskrævende og langsommelig proces. Systemet opleves som komplekst, og de lange behandlingstider på ansøgninger stresser borgerne, fordi nogle ender i situationer, hvor de får tilbud om en lejlighed uden at vide, om de reelt har råd til at bo der. Samtidig oplever nogle, at der er variation i den økonomiske støtte i kommunerne, dels om man får støtte, og dels størrelsen på støtten. Dette skaber forvirring og frustration over, at man ikke har samme muligheder på tværs af kommunerne. Det samme gør sig gældende for tilskud til anskaffelse af inventar. Det stresser også, at fx indskudslån gives som lån, fordi flere allerede har gæld, og lånet gør det svært at starte på en frisk.

Deltagerne kom selv med tre bud på indhold i en fremtidig økonomisk støttepakke, når man flytter fra boformer efter § 110 til egen bolig:

1. Pakken bliver en frisk start uden nye lån.
2. At alle får tilbud om en national standardpakke, der er ens på tværs af kommuner. I standardpakken fremgår en liste over mulige tilskud, hvor man har mulighed for at vælge de tilskud, man har brug for.
3. At man får en fast støtteperson, der hjælper med ansøgninger til det af pakkens indhold, som man vælger. Personen holder overblikket og status på ansøgninger mv. for borgeren.

MIN DRØMMEPAKKE

EN FRISK START
→ FRI FOR GÆLD

1

AUTOMATISK TILBUD
OM STANDARDPAKKE

2

DET HER ER,
HVAD DU HAR
RET TIL OG
SÅ TILPASSES
ITIL DINE
BEHOV

3

EN FAST STØTTE

SÅ ER VI
VIST VED AT
VÆRE DER!

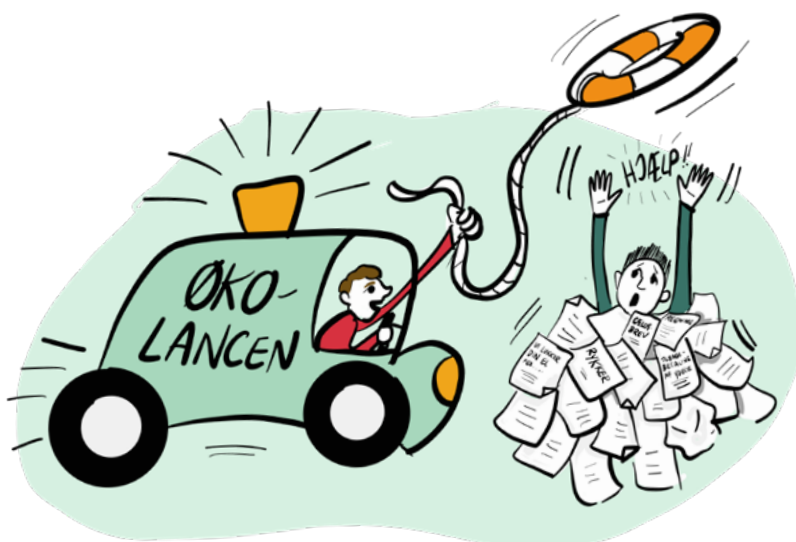
At administrere egen økonomi i egen bolig

For de fleste deltagere er det en udfordring selv at skulle betale regninger, lægge budget m.m. Flere oplever, at deres penge brænder i lommerne, og at de ikke har råd til fx medicin eller til at betale deres regninger. Nogle har gode erfaringer med at være under frivillig økonomisk administration hos kommunen, mens andre har svært ved at få overblik over, hvad kommunen betaler og ikke betaler. Nogle kender slet ikke til muligheden for økonomisk administration.

Deltagerne kom selv med flere bud på, hvordan der bedre kunne sikres økonomisk tryghed i egen bolig:

Flere peer-fællesskaber, hvor de kan finde støtte og hjælp.

Adgang til hurtig og altid tilgængelig hjælp, så ens problemer ikke vokser sig større.

Kursus i privatøkonomi, fx budget, skat, betalingsservice m.m.

Bedre samarbejde mellem kommunen og den enkelte med større transparens og mulighed for at tilpasse løsninger og bostøtte til ens unikke behov.

Partnerskabets drøftelser om deltagersporet:

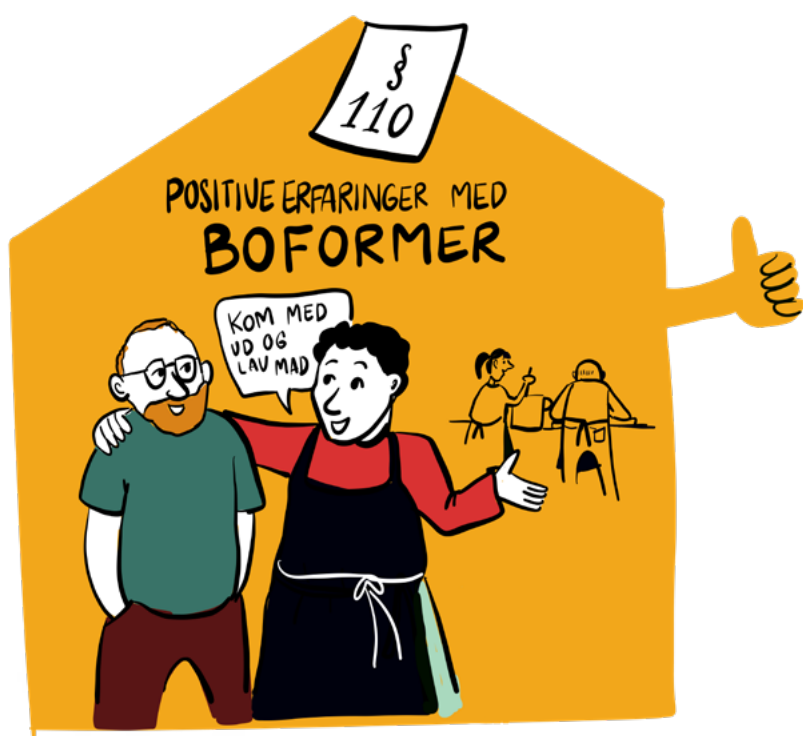
Som opfølgning på deltagersessporet blev det i Partnerskabet fremhævet, at det bør være en klar opgave for boformen efter § 110 at hjælpe med at oplyse og guide borgerne angående muligheder for økonomisk hjælp. Partnerskabet påpegede desuden, at borgerne efterspørger støtte til at kunne overskue muligheder for at søge økonomisk hjælp og hjælp til at forvalte egen økonomi generelt, hvilket netop er en kerneopgave i støttemetoderne efter Housing First-tilgangen. Samtidig nævnes det, at en ensartet økonomisk pakke kan spille godt sammen med ønsket om mindre bureaukrati og sikre hurtig reaktionstid. Det påpeges samtidig, at muligheden for individuel tilpasning er væsentlig.

TEMA:

Perspektiver på det midlertidige ophold på en boform efter § 110

Temaet blev belyst ved at afholde en workshop, et gruppeinterview og 13 enkeltinterviews med dels beboere på udvalgte boformer efter § 110 om deres erfaringer med opholdet, og dels borgere i hjemløshed, der af forskellige grunde ikke bor eller har boet på en boform efter § 110. Interviews og workshop med beboere på en boform efter § 110 blev afholdt i Aalborg, Aarhus, Esbjerg, Svendborg og København, og der blev gennemført interviews på gaden og væresteder i Aalborg og København.

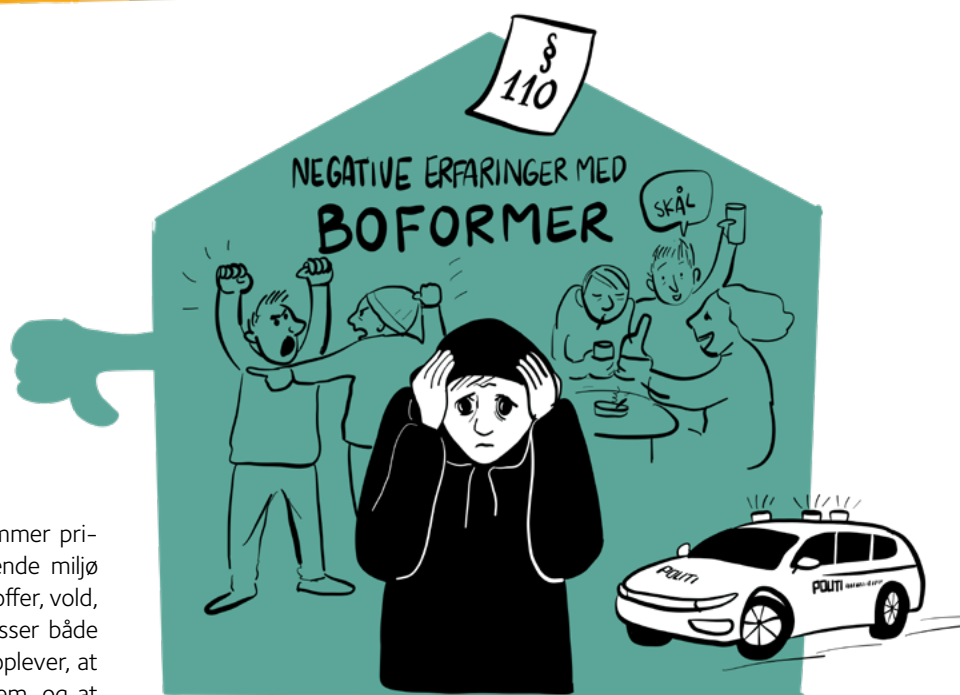

Positive erfaringer med ophold på boformer efter § 110

Flere deltagere havde positive erfaringer med at bo på en boform efter § 110. De fremhævede fællesskabet med andre beboere og et omsorgsfuldt personale, der ser én og får én til at føle sig hørt og værdsat. For nogle har opholdet givet dem struktur i hverdagen igen med faste rutiner og noget at stå op til. Flere nævner også positive erfaringer med, at sagsbehandlere fra kommunen kommer ud på boformen.

Negative erfaringer med ophold på boformer efter § 110

Deltagernes negative erfaringer kommer primært af oplevelser med et stressende miljø omkring boformerne med alkohol, stoffer, vold, politi og overdoser, og at dette presser både beboere og personalet. Deltagerne oplever, at andre beboere prøver at udnytte dem, og at fællesskaber omkring rusmidler fastholder dem i udsathed. For nogle er boformen efter § 110 blevet en parkeringsplads, hvorfra de venter på at få plads på § 107- eller § 108-botilbud. De har gentagne indlæggelser i psykiatrien og fængsler og har derfor afbrudte ophold på boformer efter § 110 pga. indlæggelser, afsoning eller bortvisninger.

Nogle har den opfattelse, at deres ophold kun må have en varighed af 3-4 måneder. Den opfattelse har de fået pga. refusionsreglerne, der trådte i kraft i med lovændringen i oktober 2023. For nogle er dette uden problemer, mens det for andre stresser og giver bekymringer, fordi de ikke føler sig klar til at komme i egen bolig.

Uden for boformerne efter § 110

De deltagere, der ikke bor eller har boet på en boform efter § 110, fremfører forskellige begrundelser. Nogle føler sig ikke som en del af målgruppen for boformer efter § 110, og andre ønsker ikke at vise sig og bede om hjælp, fordi de oplever det for grænseoverskridende. Nogle foretrækker at sove i shelter eller et telt i parker og skove, fordi de oplever boformerne for kaotiske. Flere ryger helt ud af systemets radar og lever uden kontakt til myndigheder og får ingen ydelser. Andre vil gerne bo på en boform efter § 110, men oplever at blive afvist, fordi de ikke passer i målgruppen, og derfor ryger de ind og ud af forskellige tilbud.

Partnerskabets drøftelser om deltageret:

Partnerskabet drøftede vigtigheden i, at boformer efter § 110 kan rumme borgere med forskellige og komplekse behov, eftersom der er tale om et lavtærskeltilbud. Der blev desuden gjort opmærksom på, at gadesovere og borgere, der ikke ønsker kontakt til myndighederne, ikke bør "komme bag i køen" til en bolig, da disse borgere også har et ønske om at komme ud af hjemløshed. Der blev på den baggrund udtrykt et ønske om refusion for indsatser efter de specialiserede støttemetoder for alle borgere i hjemløshed. Partnerskabet gjorde desuden opmærksom på, at nogle borgere tror, at de (grundet de nye regler om refusion) ikke må tage ophold på en boform efter § 110 i mere end de 120 dage, hvor der er statslig refusion for udgifter til opholdet. Dette er dog ikke tilfældet. Der bør derfor være en opmærksomhed på, at kommunernes sagsbehandling skal bero på en konkret og individuel vurdering af borgerens behov, og at refusionsreglerne ikke må ændre på dette. Endeligt blev det påpeget, at det er vigtigt ved udskrivning at sikre, at borgeren ikke "slippes" uden fortsat tilbud om støtte.

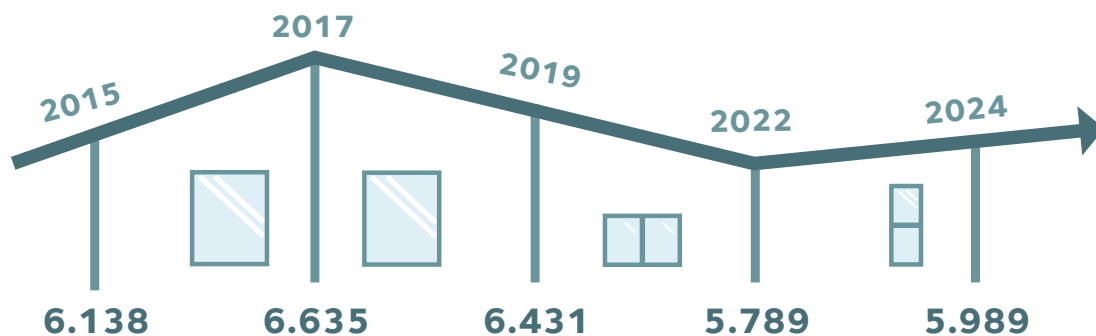
Kortlægning af hjemløshed i Danmark 2024

VIVE har gennemført kortlægninger af hjemløshed hvert andet år siden 2007, og denne kortlægning udgør således den niende i rækken. Formålet med kortlægningerne er at følge udviklingen i hjemløsheden, både på landsplan og i de enkelte kommuner. Samtidig giver kortlægningen en viden om hjemløshedens karakter og ændringer i profilen blandt borgere i hjemløshed.

Det skal påpeges, at kortlægningen i 2024 er foretaget kort efter omfattende lovændringer er trådt i kraft på området, hvorfor lovændringerne ikke i sig selv kan forventes at have haft en effekt. Lovændringerne kan have afstedkommet et stort fokus på hjemløshed i kommunerne og kan have ført til et lidt større kendskab til borgere i hjemløshed i kommunerne. Dertil kommer, at der ved kortlægningen i 2022 stadig var restriktioner forbundet med brugen af visse tilbud på grund af covid-19. Det var særligt tilfældet på natvarmestuerne, hvilket kunne forklare et dyk i antallet af natvarmestuebrugere, mens dette antal ved kortlægning i 2024 er tilbage på samme niveau som ved de tidligere kortlægninger.

Samtidig er der dog også mere specifikke mønstre i udviklingen, hvilket understreger, at udviklingen i hjemløsheden er sammensat af flere forskellige underliggende tendenser.

Antal personer i hjemløshed

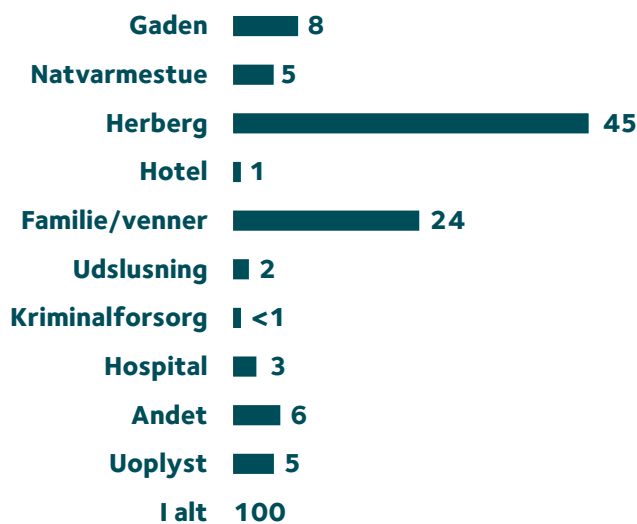
Kilde: VIVE's "Hjemløshed i Danmark 2024"

Resultaterne af kortlægningen 2024 viser, at der i Danmark var registreret 5.989 personer, der befandt sig i en hjemløshedssituation i uge 6, 2024, hvilket er 200 flere end ved den forrige kortlægning 2 år tidligere, hvor det tilsvarende antal var 5.789 personer. Tallet dækker over personer, der overnatter på gaden, på natvarmestuer, på boformer efter § 110 (herberger og forsorgshjem), personer, der overnatter hos familie, venner eller bekendte på grund af hjemløshed, samt forskellige øvrige hjemløshedssituationer.

Knap hver tiende af de registrerede personer i hjemløshed har overnattet på gaden i optællingsugen. Det var tilfældet for 503 personer i uge 6, 2024. Det er et lille fald i det registrerede antal gadesovere sammenlignet med den forrige kortlægning i uge 6, 2022, hvor antallet var 535 personer.

Ud over antallet af gadesovere er der ved kortlægningen registreret 317 natvarmestuebrugere og 2.721 brugere af boformer efter § 110 (herberger og forsorgshjem). Der er også registreret 1.447 personer, som overnatter hos familie, venner og bekendte ("sofasovere") på grund af hjemløshed. Desuden er der 969 personer i forskellige øvrige hjemløshedssituationer.

Personer i hjemløshed efter hjemløshedssituationer i 2024 (pct.)

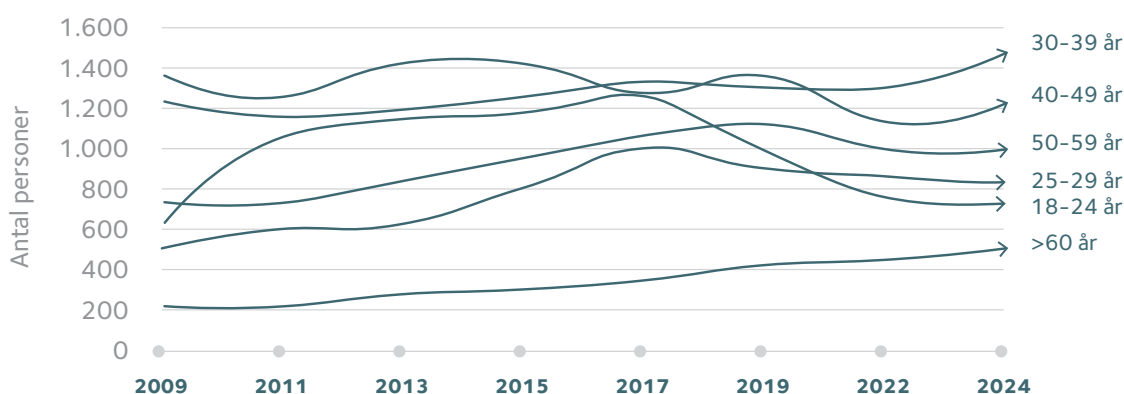

Kilde: VIVE's "Hjemløshed i Danmark 2024"

Aldersfordeling blandt personer i hjemløshed

Stigningen i antallet af personer i hjemløshed fordeler sig ikke jævnt mellem aldersgrupperne. Stigningen har således været størst i aldersgruppen af 30-39-årige, hvor der ved kortlægningen i 2024 er registreret 1.479 personer, mens dette antal var 1.300 ved kortlægningen i 2022. Der er også sket en stigning i antallet af ældre på 60 år og derover, fra 451 personer i 2022 til 500 personer i 2024. Dermed fortsætter en tendens til en stigning i antallet af ældre i hjemløshed, som har gjort sig gældende over en længere årrække. Derimod er antallet af unge i hjemløshed (18-24-årige og 25-29-årige) nogenlunde uændret ved denne kortlægning sammenlignet med den forrige kortlægning efter nogle år med faldende antal.

Udvikling i aldersgrupper

Kilde: VIVE's "Hjemløshed i Danmark" 2009-2024

Geografisk fordeling

Der er også geografiske forskelle i udviklingen, hvor stigningen i hjemløsheden primært er sket i hovedstadsområdet. Der er i uge 6, 2024, sammenlagt registreret 2.776 borgere i hjemløshed i hovedstadsområdet (København, Frederiksberg og Københavns omegn). Det er en stigning på 157 personer sammenlignet med uge 6, 2022, hvor det tilsvarende antal var 2.619 personer. I den sammenhæng er der grund til opmærksomhed på, at den vanskelige boligsituation med en stor mangel på billige boliger kan være med til at fastholde og forstærke omfanget af hjemløshed i hovedstadsområdet.

Udvikling i geografisk fordeling

Byområde	2009	2011	2013	2015	2017	2019	2022	2024	Procentvis ændring 2022-2024
København	1.494	1.507	1.581	1.562	1.482	1.442	1.370	1.387	+1
Frederiksberg	233	203	178	226	242	167	80	137	+71
Københavns omegn	701	1.028	1.341	1.364	1.518	1.237	1.169	1.252	+7
Aarhus	466	588	617	668	767	750	507	556	+10
Odense	208	178	110	173	113	125	117	95	-19
Aalborg	218	231	259	241	261	253	291	254	-13
Øvrige bykommuner	1.056	1.053	1.198	1.300	1.457	1.481	1.405	1.474	+5
Landkommuner	622	502	536	604	795	976	850	834	-2
I alt	4.998	5.290	5.820	6.138	6.635	6.431	5.789	5.989	+3

Kilde: VIVE's "Hjemløshed i Danmark" 2009-2024

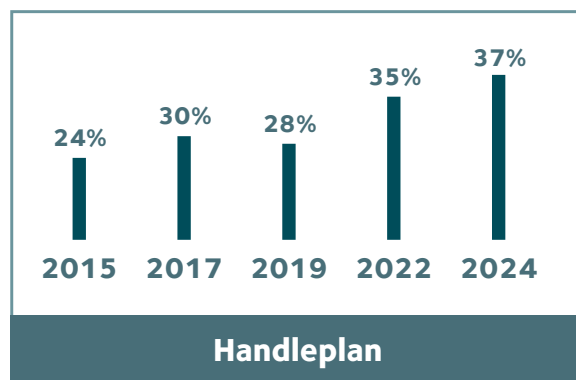
Opskrivning til egen bolig og botilbud

Hver tredje borger i hjemløshed er skrevet op til en bolig (egen bolig eller botilbud), hvilket er uændret siden forrige kortlægning. Mere specifikt er der 27 pct. af borgere i hjemløshed, der er skrevet op til egen bolig, mens 6 pct. er skrevet op til et botilbud. Det er en forholdsvis lav andel – særligt set i lyset af, at en boligløsning kombineret med specialiseret social støtte udgør hovedelementerne i en indsats ud fra Housing First-tilgangen, der er det bærende princip i hjemløshedsindsatsen i Danmark.

Handleplaner

37 pct. af borgerne i hjemløshed angives at have en kommunal handleplan. Ved den forrige kortlægning i 2022 var den andel 35 pct. Der skal dog tages forbehold for, at der kan være tilfælde, hvor medarbejderne i de enheder og tilbud, som har udfyldt skemaerne, ikke har haft kendskab til, om borgeren har en handleplan. Samtidig kan borgeren være blevet tilbudt men have takket nej til en handleplan. Der skelnes i kortlægningen ikke mellem handleplaner efter servicelovens §§ 141 og 142.

Andel af personer, der har en kommunal handleplan

Kilde: VIVE's "Hjemløshed i Danmark" 2015-2024

Overgangen fra kriminalforsorgen

For 9 pct. af mænd i hjemløshed er løsladelse fra fængsel en væsentlig årsag til hjemløsheden, mens den årsag kun angives for 1 pct. af kvinder i hjemløshed. Disse andele er nogenlunde uændrede sammenlignet med den forrige kortlægning i 2022, hvor de tilsvarende andele var 8 pct. og 2 pct. for henholdsvis mænd og kvinder. De 9 pct. af mændene, hvor løsladelse fra fængsel angives som en væsentlig årsag, understreger, at en løsladelse fra fængsel uden en boligløsning fortsat er en væsentlig vej ud i hjemløshed for en del af mændene.

Partnerskabets drøftelser

Blandt Partnerskabet blev det påpeget, at til trods for at hovedstadsområdet er overrepræsenteret i kortlægningen, er hjemløshed og mangel på boliger en udfordring på tværs af landet. Partnerskabet hæftede sig desuden ved, at handleplaner er lovpligtige, men at kun omkring en tredjedel af borgerne havde en handleplan ved kortlægningen i uge 6, 2024. Det er således et ønske fra Partnerskabet at se nærmere på, om der er en sammenhæng mellem opholdsvarigheden, og om borgerne har en handleplan. Hertil blev det bemærket, at tallet ikke indeholder viden om, hvilken form for handleplan borgeren har.

Tal og data

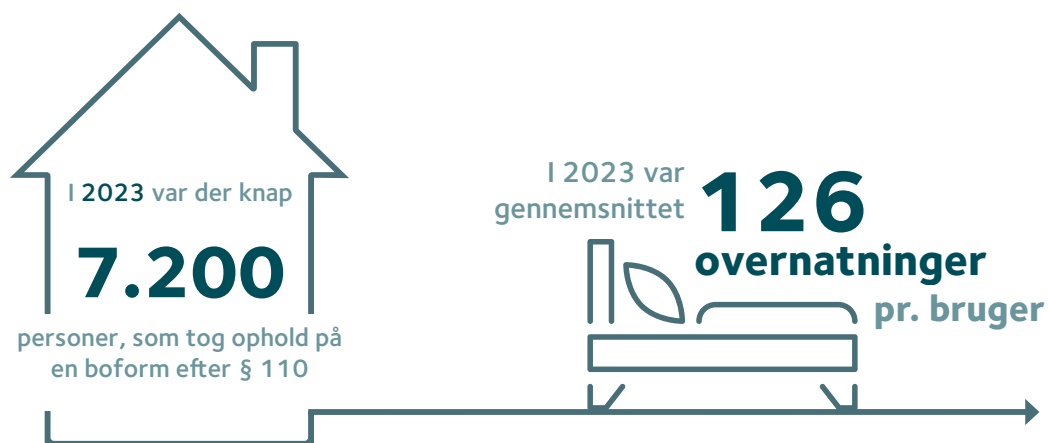
Partnerskabet har til opgave at følge omlægningen af indsatsen mod hjemløshed, implementeringen af Housing First-tilgangen samt målsætningerne om at reducere antallet af borgere i hjemløshed og afskaffe langvarig hjemløshed i Danmark.

Det er endnu for tidligt at se i data, om omlægningen har haft den ønskede virkning, hvor antallet af borgere i hjemløshed reduceres, og opholdsvarigheden på boformer efter § 110 falder. Det skyldes, at der for de nationale registerdata er en tidsforskydning, så data i registrene er baseret på data registreret i det foregående år. Med en ikrafttrædelse af lovgivningen vedrørende omlægning af indsatsen mod hjemløshed den 1. oktober 2023 vil data for 2023 beskrive situationen både før og efter denne ændring. Først i 2025 er det muligt at få registerdata for et helt år efter ikrafttrædelse af lovændringen.

I 2024 har dataopfølgningen, som i 2023, haft særligt fokus på borgere med ophold på boformer efter § 110 og billige boliger til målgruppen. Derudover har der for første gang indgået opgørelser over afvisningsårsager blandt henvendelser på boformerne med forespørgsel om en plads – dette med udgangspunkt i data for andet halvår af 2022. Det følger de udvalgte fokuspunkter til dataopfølgningen i det politiske opdrag til Partnerskabet, som Partnerskabet har operationaliseret til nogle konkrete dataopfølgningspunkter. I afrapporteringen fremhæves centrale pointer fra Partnerskabets opfølgning på data.

Over årene vil det variere, hvilke dataopfølgningspunkter der er i fokus i Partnerskabets dataopfølgning, hvilket bl.a. afhænger af, hvornår data er tilgængelige. Den nationale kortlægning af hjemløshed bidrager fx med opdaterede data i 2022 og 2024. Andre data opdateres årligt, fx de nationale registre om billige boliger og statistik om boformerne efter § 110.

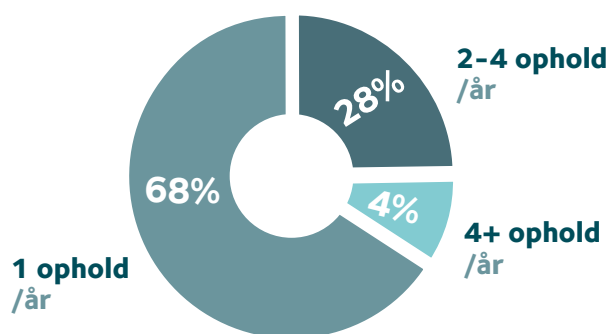
I 2025 skal Partnerskabet bl.a. drøfte antallet af borgere, der modtager specialiseret støtte efter Housing First-tilgangen (servicelovens § 85 a) og borgernes overgange mellem boformer efter servicelovens § 110 og øvrige indsatser i serviceloven, herunder botilbud til midlertidigt ophold (§ 107) og botilbud til længerevarende ophold (§ 108).

Kilde: Socialpolitisk Redegørelse 2024, kapitel 4.

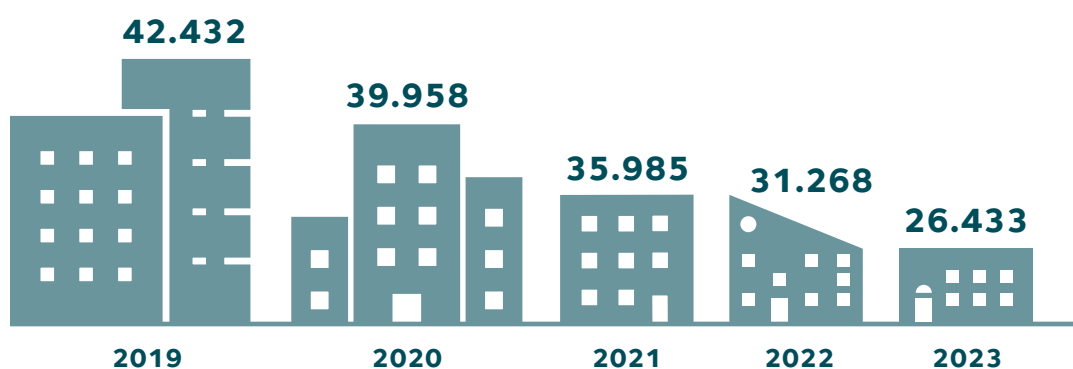
Kilde: Socialpolitisk Redegørelse 2024, kapitel 4.

Gengangere på boformer efter servicelovens § 110 i løbet af 2023

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata

Særligt billige almene familieboliger

Note: Boliger med en husleje under 3.500 kr.

Kilde: Social- og Boligstyrelsen (baseret på Landsbyggefondens huslejeregister)

Opfølgning på data om billige boliger og brugen af boformer efter § 110

På det sjette møde i Partnerskabet i efteråret 2024 blev der gennemgået en række opgørelser over ophold på boformer efter § 110, herunder afvisningsårsager ved henvendelser om ophold på boformerne og billige boliger, som Partnerskabet havde modtaget forud for mødet. I det følgende opsummeres hovedpointerne fra opgørelserne og Partnerskabets refleksioner herom.

Borgere med ophold på boformer efter § 110

Det fremgår af den seneste kortlægning fra 2024, at 45 pct. af borgere registreret i en hjemløshedssituation havde ophold på en boform efter § 110 på optællingstidspunktet. Det er dermed den hjemløshedssituation, som flest personer har befundet sig i.

Partnerskabets drøftelse af udviklingen på boformer efter § 110 tog afsæt i registerdata fra Danmarks Statistik, som viser, at antallet af borgere på boformer efter § 110 er steget fra godt 6.500 til knap 7.200 personer i perioden 2018-2023.

Aldersfordelingen har været stabil de seneste år, og knap halvdelen af borgere med ophold på boformer efter § 110 i 2023 var under 40 år, mens en fjerdedel var 18-29 år. Det gennemsnitlige antal overnatninger på boformer efter § 110 steg i perioden 2018-2021, mens det faldt i perioden 2021-2023 fra 131 til 126 overnatninger pr. person. Antallet af pladser, som er godkendt til boformer efter servicelovens § 110, er også faldet en smule, efter det i en årrække har været stigende. Ultimo 2022 var der godkendt 3.057 pladser til boformer efter § 110, mens der i september 2024 var 2.879 pladser.

Knap en tredjedel af borgerne med ophold i 2023 havde mere end ét ophold i løbet af året. Der var desuden knap en tredjedel af borgere med ophold i 2023, som også havde ophold i 2021 og/eller 2022. For godt to tredjedele af udflytningerne fra et ophold på en boform efter § 110 i 2023, skete udskrivningen efter forudgående aftale med boformen efter § 110.

Partnerskabet påpegede, at det er vigtigt, at der sker en opfølgning, når en borger udskrives fra en boform efter § 110, således at ingen borgere udskrives, uden det sikres, at borgeren modtager den rette støtte.

Afvisningsårsager på henvendelser på boformer efter § 110

Det skal bemærkes, at opgørelserne vedr. registrerede henvendelser og afvisninger på boformer efter § 110 er be hæftet med betydelig usikkerhed som følge af datakvaliteten. Det skyldes, at det fra 1. juli 2022 til 1. januar 2025 alene har været frivilligt at indberette til statistikken, hvorfor under halvdelen af boformerne efter § 110 har indberettet til statistikken, ligesom en stor del af indberetningerne er ufuldstændige. Dertil foreligger der kun data for andet halvår af 2022.

Personer i hjemløshed, der opholder sig på boformer efter § 110, kan have forskellige behov, og kompleksiteten af deres udfordringer kan variere. Partnerskabet bemærker i den forbindelse, at dette stiller krav til boformernes rammer, både til kompetencer og kapacitet. Ideelt set skal tilbuddenes rammer afspejle udfordringsbilledet, således at indsatsen på boformerne modsvarer borgernes behov.

4.348 afvisninger ved henvendelser (registreret i andet halvår af 2022)

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata

Boliger til personer i social udsathed

I starten af 2024 var der ca. 26.400 billige almene familieboliger i hele landet. Det vil sige boliger med en husleje under 3.500 kr. Af disse blev knap 4.400 genudlejet i 2023, og heraf blev 470 udlejet gennem kommunal anvisning. I perioden 2021–2023 har der samlet set været et fald i antallet af familieboliger med en husleje under 3.500 kr. og således også et fald i antallet af udlejninger og kommunale anvisninger af disse. I 2021 var der 35.985 almene familieboliger med en husleje på under 3.500 kr. mod 26.433 i 2023, svarende til at fald på 9.552 boliger.

Partnerskabet udtrykte stor bekymring for udviklingen i antallet af billige boliger, herunder særligt at der ses en nedgang i boligudbuddet, når omdrejningspunktet i omlægningen på hjemløshedsområdet netop er at få borgerne over i egen bolig. Faldet i antal billige boliger skyldes, at huslejen i almene boliger stiger over tid for at dække øgede driftsudgifter, som følge af inflationen. Hertil gælder, at huslejen i almene boliger fastsættes efter balancelejeprincippet, som er et udtryk for balance i samtlige udgifter og indtægter i afdelingen, jf. almenboliglovens § 45, stk. 1. Det omfatter også almene boliger til personer i social udsathed, herunder personer i hjemløshed. Når afdelingens udgifter stiger med prisudviklingen i samfundet, skal huslejen således stige tilsvarende for at overholde balancelejeprincippet, og derfor kan huslejen ikke holdes "kunstigt nede".

Partnerskabet efterspurgte indblik i de kommunespecifikke dataark, som giver et samlet overblik over den almene boligmasse fordelt på kommuner. Eftersom det er kommunernes data, er det kommunerne, der har råderet over disse dataark.

Ud over adgangen til særligt billige almene familieboliger er der mulighed for at anvende andre boligtyper til personer i social udsathed, herunder personer i hjemløshed. Kommunerne har mulighed for at etablere udslningsboliger i alle almene boligtyper samt private udlejningsboliger, dog ikke skæve boliger.

Fonden for blandede byer omfatter puljer til huslejenedsættelse og etableringstilskud til særligt billige almene familieboliger:

- Puljen for huslejenedsættelse er fuldt udmøntet til 30 kommuner, der samlet har fået del i rammen, på 1.345 boliger. Den samlede ramme for puljen på 150 mio. kr. er hermed udmøntet. Af de 30 kommuner har 17 kommuner anvendt tilskuddet på 366 boliger. Ordningen løber frem til udgangen af 2025. Der blev oprindeligt budgetteret til, at huslejetilskuddet kunne dække 1.800 boliger. Nedskrivningen af boligantallet skyldes den væsentlige inflationsrate siden aftalens indgåelse.
- Puljen for etableringstilskud er blevet ansøgt og tildelt 10 gange fordelt på 3 kommuner. Der er samlet givet tilsagn til etablering af 50 særligt billige almene familieboliger, svarende til 22,6 mio. kr. ud af en pulje på 900 mio. kr.
- Puljen for skæve boliger er ikke blevet ansøgt i 2024. Social- og Boligstyrelsen har dog modtaget henvendelser og forhåndsinteresse fra et antal kommuner – og på den baggrund forventes der ansøgninger i 2025. Bekendtgørelsen er under revidering for at understøtte større aftræk.

Brug af velfærds- systemet blandt borgere i hjemløshed

VIVE har undersøgt brugen af indsatser og ydelser på tværs af velfærdssystemets forskellige sektorer blandt borgere i hjemløshed. Undersøgelsen er bestilt af Det Nationale Partnerskab mod Hjemløshed som en del af videnssporet 2023

Borgere med kortvarigt, episodisk og langvarigt ophold på boformer efter § 110

BOFORMSBRUGERE 2016-2022	Kortvarigt ophold	Episodisk ophold	Langvarigt ophold	I alt
Antal personer	11.419	1.515	4.809	17.743
Andel af alle boformsbrugere (pct.)	64,4	8,5	27,1	100,0
Gennemsnitligt antal ophold	1,3	8,3	2,0	2,1
Gennemsnitligt antal opholdsdage	84,0	524,1	557,6	249,9
Gennemsnitligt antal opholdsdage pr. periode	64,9	63,0	284,4	120,4
Samlet antal opholdsdage	959.245	793.965	2.681.521	4.434.732
Andel af alle opholdsdage (pct.)	21,6	17,9	60,5	100,0

Kilde: VIVEs "Brug af velfærdssystemet blandt borgere i hjemløshed" 2024, side 32

Rapportens analyser har primært fokus på brugere af boformer efter § 110 (herefter boformsbrugere) og viser, at boformsbrugerne kan opdeles i tre forskellige grupper – dem med henholdsvis kortvarigt, episodisk og langvarigt ophold.

- Boformsbrugere med kortvarigt ophold er kendetegnet ved få og korte ophold på boformerne. Selvom denne gruppe antalsmæssigt er den største gruppe med 64,4 pct. af boformsbrugerne, står de sammenlagt kun for 21,6 pct. af det samlede antal opholdsdage på boformerne.
- Gruppen med episodisk ophold er kendetegnet ved mange kortere ophold på boformerne. Antalsmæssigt er de den mindste af de tre grupper med 8,5 pct. af alle boformsbrugere, og de står sammenlagt for 17,9 pct. af alle opholdsdage på boformerne.
- Gruppen med langvarigt ophold er kendetegnet ved forholdsvis få, men lange ophold på boformerne. De udgør 27,1 pct. af alle boformsbrugerne, men står for størstedelen, 60,5 pct., af opholdsdagene på boformerne.

I relation til målsætningen om at gøre op med langvarig hjemløshed bidrager disse resultater således med en viden om, at gruppen med mange opholdsdage på boformerne efter § 110 fordeler sig på to forskellige grupper. Grupperne med episodisk ophold og langvarigt ophold har et nogenlunde lige stort antal opholdsdage på boformerne, men mønstret i brugen af boformerne er meget forskelligt i de to grupper.

Kompleksitet i udsathed – særligt hos borgere med episodiske ophold på boformer efter § 110

Analyserne viser generelt, at en betydelig del af boformsbrugerne har en forholdsvis høj kompleksitet i udsatheden. I den samlede gruppe af alle boformsbrugere er det 80 pct., der er registreret med en psykisk lidelse og/eller et problematisk brug af rusmidler (herefter rusmiddelbrug), mens 45 pct. af boformsbrugerne er registreret med både en psykisk lidelse og et samtidigt rusmiddelbrug. Gruppen af boformsbrugere med episodisk ophold skiller sig ud fra de to øvrige grupper, idet denne gruppe har tegn på en særligt høj kompleksitet i udsatheden. Bl.a. finder vi den højeste andel, 65 pct., med både en psykisk lidelse og et rusmiddelbrug. Profilen hos brugere med episodisk ophold kan være med til at forklare mønstret i brugen af boformerne i denne gruppe med gentagne, korte ophold. Den høje kompleksitet i udsatheden medvirker formentlig til, at de har svært ved at benytte boformerne efter § 110, der samtidig ikke udgør et specialiseret støtte- og behandlingstilbud til denne del af målgruppen.

Individuelle risikofaktorer

Når vi ser på de individuelle risikofaktorer, er der derimod ikke væsentlig forskel på profilen af brugere med henholdsvis kortvarigt og langvarigt ophold på en boform efter § 110. Eksempelvis er der i begge grupper stort set samme andel, der enten har en psykisk lidelse eller et rusmiddelbrug eller er registreret med begge dele. En væsentlig forskel gør sig imidlertid gældende i den geografiske fordeling af grupperne, idet andelen af boformsbrugere med langvarigt ophold er væsentligt højere i hovedstadsområdet end i resten af landet. Det tyder på, at strukturelle forhold, der knytter sig til geografiske forskelle, har en betydelig indvirkning på varigheden af et boformsophold. Her er det nærliggende, at boligsituationen i hovedstadsområdet spiller en væsentlig rolle, idet manglen på betalbare boliger gør det vanskeligere at skaffe boliger til borgere i hjemløshed. Dette udgør en barriere for, at borgerne kan komme videre i egen bolig efter et ophold på en boform efter § 110, hvilket formentlig er med til at forlænge opholdstiden på boformerne.

Borgernes brug af indsatser og ydelser på tværs af velfærdssystemet

Undersøgelsen viser endvidere, at de forskellige grupper af boformsbrugere har et forholdsvis stort forbrug af indsatser og ydelser på tværs af forskellige dele af velfærdssystemet.

Det gennemsnitlige forbrug af indsatser og ydelser er højest i gruppen med episodisk ophold efterfulgt af gruppen med langvarigt ophold på boformerne.

Samtidig viser analyserne, at en betydelig del af brugen af indsatser og ydelser retter sig mod forskellige former for akutte indsatser – fx brug af boformer efter § 110, psykiatriske heldøgnsindlæggelser og fængselsophold. Det afspejler, at borgerne befinder sig i en vanskelig livssituation, og kan samtidig være tegn på, at der mangler sammenhæng og helhed i den samlede indsats for borgeren.

Selvom brugen af indsatser og ydelser samlet set er forholdsvis omfattende, viser analyserne samtidig, at kun cirka en femtedel af boformsbrugerne er registreret med individuel social støtte efter servicelovens § 85. Det er bemærkelsesværdigt, fordi den sociale støtteindsats ud fra Housing First-tilgangen til borgere i hjemløshed, der flytter i egen bolig, typisk gives ud fra denne paragraf. Her peger undersøgelsens resultater således på et generelt behov for en styrkelse af indsatsen. Det skal her bemærkes, at rapportens analyser er baseret på registerdata fra 2021, som er de seneste tilgængelige data. Det betyder, at analyserne baserer sig på data fra før lovændringerne på hjemløshedsområdet trådte i kraft i oktober 2023.

Partnerskabets drøftelser

Partnerskabet hæftede sig ved nødvendigheden af også at udbrede andre bostøttemetoder end CTI-metoden, idet viden fra VIVE peger på, at en stor del af de personer, der lever i hjemløshed har behov for mere intensive indsatser inden for Housing First-tilgangen. Blandt Partnerskabet blev der udtrykt ønske om større økonomisk incitament for kommunerne til at udbrede støtte efter ACT-metoden. Desuden drøftede Partnerskabet, hvordan viden om brugen af indsatser og ydelser på tværs af velfærdssystemet peger på, at en del af løsningerne skal løftes i et strukturelt perspektiv med inddragelse af fx behandlingspsykiatri og kriminalforsorgen.

Vidensspor

Det Nationale Partnerskab har valgt to temaer for vidensspor 2023, der har resulteret i udarbejdelsen af fire udgivelser, der kan downloades fra [Social- og Boligstyrelsens hjemmeside](#).

TEMA: Fra bolig til hjem

- [Fra bolig til hjem - Relevante boligløsninger til borgere i hjemløshed](#), Social- og Boligstyrelsen
- [Fra bolig til hjem - Kommuners arbejde med at tilvejebringe boliger til borgere i hjemløshed](#), Center for Boligsocial Udvikling
- [Fra bolig til hjem - Teorier og praksiserfaringer om hjemlighed, hjemfølelse og meningsfulde fællesskaber efter hjemløshed](#), VIVE

TEMA: Brug af velfærdssystemets indsatser og ydelser blandt personer i hjemløshed og sammenhæng i støtten

- [Brug af velfærdssystemet blandt borgere i hjemløshed - En registerbaseret undersøgelse af brug af velfærdssystemets indsatser og ydelser blandt borgere i hjemløshed](#), VIVE

Valg af tema for vidensspor og deltagelsesspor 2025

Valget af temaer for videns- og deltagelsesspor 2025 er sket i en demokratisk proces. Sekretariatet for det Nationale Partnerskab mod Hjemløshed har bidraget med at udarbejde en oversigt over de temaer, som ikke blev valgt i regi af vidensspor 2023. Partnerskabet er blevet adspurgt om, hvilke temaer der fortsat er relevante, og om andre skulle tilføjes. På partnerskabsmødet i foråret 2024 er der gennemført en afstemning.

Her blev følgende to temaer valgt:

- Forebyggelse af hjemløshed
- Bolig og botilbud

Partnerskabet har efter afstemningen bidraget med indledende refleksioner om, hvad disse to relativt overordnede temaer kan indeholde, og en lille kontaktpersonsgruppe fra Partnerskabet har meldt sig til at hjælpe sekretariatet med at udarbejde beskrivelser af analysedesigns for de to temaer.

Hvad skal der ske?

Partnerskabet mødes til to årlige partnerskabsmøder i perioden 2022-2025. Tidspunkt og indhold for afholdte partnerskabsmøder er illustreret på næste side.

Imellem partnerskabsmøderne afholdes møder i de underliggende, mindre arbejdsgrupper (arbejdsarenaer), som Partnerskabet er inddelt i. Arbejdsarenaernes mødefrekvens er knyttet op på arbejdet med at formulere anbefalinger til Partnerskabet. I 2025 vil der være særligt fokus på de to arbejdsarenaer: "Social støtte" og "Etablering i eget hjem".

I 2025 vil både videnssporet og deltagersporet bidrage med ny viden til Partnerskabets drøftelser og opfølgning på omlægningen af indsatsen mod hjemløshed. Begge vil tage afsæt i de to temaer, der er udpeget af Partnerskabet: 1) Forebyggelse af hjemløshed og 2) Bolig og botilbud.

DET NATIONALE PARTNERSKAB MOD HJEMLØSHED

